

державне регулювання ринку цінних паперів. Державне регулювання ринку цінних паперів здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

Професійна діяльність суб'єктів господарської діяльності на ринку цінних паперів – різновид господарської діяльності, а професійні учасники ринку – суб'єкти господарського права. Для цієї діяльності характерний систематичний характер, підприємницький ризик, як мета – отримання прибутку. Як правило, для спеціальних суб'єктів професійна діяльність на ринку цінних паперів є виключним, або переважним видом діяльності.

Література

1. Господарський кодекс України від 06.11.2017 // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.

2. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 04.06.2017 // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

3. Щербина В. С. Господарське право: підруч. / В. С Щербина. – К.: Юрінком Інтер, 2016. – 640 с.

УДК 346 (043.2)

Рябова К. О., к.ю.н.,
Чубенко О. А., Шмідт Б. В., студенти,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ БОРЖНИКА У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

У зв'язку із прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичних осіб - підприємців за заявницьким принципом» від 13.05.2014 № 1258-VII [1] (далі – Закон про внесення змін) було змінено дефініцію поняття «боржник».

Загалом, боржник – один із ключових суб'єктів права неспроможності. Поняття «боржник» широко використовується у різних галузях та інститутах права. Так, боржник у зобов'язальних правовідносинах – це пасивна сторона зобов'язального правовідношення, на яку покладається обов'язок здійснити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії [2].

Таким чином, відповідно до Закону про внесення змін, боржник – це юридична особа – суб'єкт підприємницької діяльності або фізична особа за зобов'язаннями, які виникли у фізичної особи у зв'язку зі здійсненням

нею підприємницької діяльності, неспроможний виконати протягом трьох місяців свої грошові зобов'язання після настання встановленого строку їх виконання, які підтверджені судовим рішенням, що набрало законної сили, та постановою про відкриття виконавчого провадження, якщо інше не передбачено цим Законом.

Поняття «неспроможність» є не просто «компонентом» визначення, воно є визначальною ознакою, що дає змогу зрозуміти необхідність віднесення особи до категорії боржників. Так, відповідно до Закону про внесення змін, неплатоспроможність – неспроможність боржника виконати після настання встановленого строку грошові зобов'язання перед кредиторами не інакше, як через відновлення його платоспроможності. Чітко простежується тотожність сентенцій «неспроможність» і «неплатоспроможність» боржника.

Участь боржника у справі про банкрутство як сторони є логічною і безумовно має деякі позитивні риси. Якщо проаналізувати зміст Закону «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (далі – Закон про банкрутство) [7], можна побачити, що головну роль у ньому відіграють учасники провадження. Це вбачається, по-перше, з того, що лише кредитори або боржник можуть ініціювати справу про банкрутство. По-друге, хід процедури банкрутства визначають сторони у справі про банкрутство. І насамкінець, по-третє, процедура банкрутства може вплинути на права, обов'язки та охоронювані законом інтереси багатьох інших фізичних та юридичних осіб, участь у справі яких на її початку взагалі важко було уявити. І якщо перші дві підстави є характерними для позовного провадження, то третя підстава – фактично необмеженість учасників – виводить проблематику правого регулювання учасників у справі про банкрутство на новий якісний рівень, адже законодавець повинен таким чином виписати норми Закону про банкрутство, щоб права та охоронювані законом інтереси майбутніх учасників не були порушені [3].

Слід зазначити, що національне законодавство не повинно прагнути до розширення кола учасників і передбачити таким чином всіх можливих учасників. На нашу думку, учасників у справі про банкрутство варто розглядати як систему, цілісний організм, де учасники взаємодіють один з одним, а сама система побудована на принципі стримувань та противаг [3].

Б. М. Поляков здійснює класифікацію боржників за такими критеріями: конкурсні та неконкурсні боржники, залежно від порушення чи не порушення щодо них справи; на суб'єктів підприємницької діяльності та прирівняних до них – залежно від статусу підприємницької діяльності; на загальних та спеціальних – залежно від процедур, що застосовуються до них; на фізичних та юридичних осіб – залежно від суб'єктного складу [4, с. 42].

Іншим учасником є керівник боржника або органи управління

боржником. Повноваження керівника боржника або органів управління боржника, покладені на них відповідно до законодавства чи установчих документів, можуть бути припинені ухвалою господарського суду у разі: – незастосування заходів щодо збереження майна боржника; – створення перешкод діям розпорядника майна; – інших порушень законодавства [2].

Правовий статус боржника у справі про банкрутство не є однаковим на всіх стадіях процесу і змінюється залежно від того, яку судову процедуру застосовують до неплатоспроможного суб'єкта підприємницької діяльності. При застосуванні до боржника процедур банкрутства здійснюється обмеження право- і дієздатності суб'єкта підприємницької діяльності, причому найбільше це знаходить прояв під час процедур санації та ліквідації. Законодавче регулювання правового статусу боржника у справі про банкрутство не є досконалим. Зокрема, потребують перегляду і зміни норми, що стосуються внесення відомостей до Єдиного державного реєстру юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців про припинення державної реєстрації банкрута.

Література

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичних осіб - підприємців за заявницьким принципом: Закон України від 13.05.2014 № 1258-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 28. – Ст. 936.

2. Бутирська І. Правовий статус учасників провадження у справі про банкрутство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/12/17.pdf>

3. Поляков Б. М. Право неспроможності (банкрутства) в Україні: підруч. / Б. М. Поляков. – К.: Ін Юре, 2011. – 560 с.

4. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14.05.1992 № 2343-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 31. – Ст. 440.

УДК 346 (043.2)

Слободська І. А., старший викладач,
Семенюк Я. А., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Відповідальність у господарському праві – це комплексний правовий інститут, який має свій особливий предмет регулювання – правопорушення у сфері господарювання (господарські правопорушення). Господарсько-правова відповідальність у нормативному розумінні цього